

**UCHWAŁA NR LXIV/542/2023
RADY MIASTA I GMINY WRONKI**

z dnia 31 sierpnia 2023 r.

**w sprawie rozpatrzenia skargi na nieprawidłowości w zakresie działania Dyrektora Miejsko - Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej we Wronkach**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) Rada Miasta i Gminy Wronki uchwala, co następuje:

§ 1. Uznaje się za bezzasadną powielaną już wielokrotnie skargę mieszkanki gminy Wronki na rzekome nienależyte wykonywanie zadań przez Dyrektora i pracownika socjalnego Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wronkach.

§ 2. Uzasadnienie faktyczne i prawne rozpatrzenia skargi stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. O sposobie rozpatrzenia skargi Przewodniczący Rady Miasta i Gminy Wronki zawiadomi skarżącą.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
i Gminy Wronki

Piotr Władysław Rżyski

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji ustaliła, co następuje:

- 1) brak jest uchybień Dyrektora i pracowników M-GOPS w stosunku do ustaleń, że spotkania które odbyło się w sierpniu 2022 r. ze skarżącą, Zastępcą Burmistrza Miasta i Gminy Wronki i Dyrektorem M-GOPS,
- 2) pracownica w trakcie próby wizyty wspomnianej w skardze dostosowała się w pełni do życzenia skarżącej, była zdrowa i w maseczce. Komisja wskazuje, że dnia 1 lipca 2023 r. na terenie Polski został zniesiony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Zatem stan zagrożenia epidemicznego wprowadzony w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 już nie obowiązuje. Został on odwołany rozporządzeniem Ministra Zdrowia w *sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1118). Oznacza to, że nie ma już obowiązku noszenia maseczek w podmiotach udzielających świadczeń zdrowotnych, wprowadzonego rozporządzeniem jednak nadal można zaszcześcić się na Covid-19,
- 3) brak wywiązywania się skarżącej z ustaleń z powyższego spotkania, a wobec tego brak współpracy, skutkuje również brakiem możliwości zawarcia kontraktu socjalnego, czyli pisemnej umowy zawartej z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Art. 11 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny, w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia lub przerwania szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych, a także odmowa lub przerwanie udziału w działaniach w zakresie integracji społecznej realizowanych w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej,
- 4) zarzut wobec Dyrektora M-GOPS, że chce ona wykończyć jej rodzinę jest ewidentnym pomówieniem ze strony skarżącej mogącym skutkować zawiadomieniem Prokuratury.

Postawa skarżącej wskazuje na niewykorzystanie przez nią własnych uprawnień do poprawy trudnej sytuacji życiowej oraz naruszenie zasady współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu tej trudnej sytuacji i może stanowić przesłankę do odmowy udzielenia np. zasiłku celowego.

Ustalając prawo do świadczeń z pomocy społecznej w pierwszej kolejności należy kierować się ogólnymi zasadami udzielania pomocy określonymi w art. 2 ust. 1 ustawy z 12.03.2004 r. o pomocy społecznej – dalej u.p.s. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art. 2 ust. 1 u.p.s.). W myśl art. 3 ust. 1 u.p.s., pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Z kolei rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy (art. 3 ust. 3 u.p.s.). Zgodnie z art. 3 ust. 4 u.p.s. potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Ponadto przy udzielaniu zasiłku celowego stosuje się przepis szczegółowy art. 39 u.p.s., stanowiący w ust. 1, że w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. W przepisie art. 39 ust. 2 u.p.s., ustawodawca zdecydował, że zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

W wyroku NSA z 23.02.2022 r. sygn. akt: I OSK 980/21, Sąd stwierdził, że "rozstrzygnięcie w przedmiocie przyznania zasiłku celowego podejmowane jest przez organy administracji w ramach uznania administracyjnego. Z przepisów regulujących tryb przyznania zasiłku celowego wynika, że

udzielając świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, organ kieruje się ogólną zasadą dostosowywania rodzaju, formy i rozmiaru świadczeń do okoliczności konkretnej sprawy, o czym stanowi art. 3 ust. 3 u.p.s., jak również uwzględnia potrzeby osób korzystających z pomocy, jeżeli potrzeby te odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej, co wynika z art. 3 ust. 4 u.p.s. Oznacza to, że nawet spełnienie przez wnioskodawcę ustawowych kryteriów, nie oznacza automatycznego obowiązku przyznania osobie zainteresowanej zasiłku celowego i to w wysokości zgodnej z jej oczekiwaniami. Nie można bowiem tracić z pola widzenia, że celem pomocy społecznej nie jest stałe dostarczanie środków utrzymania i zaspakajanie wszystkich potrzeb jej beneficjentów, lecz pomoc ta ma stanowić wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwić im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, jak to wynika z art. 3 ust. 1 u.p.s. Pomoc ta nie może zatem polegać na stałym zapewnieniu środków utrzymania i ma jedynie subsydiarny charakter w stosunku do aktywności samego zainteresowanego. Dlatego też, rozpatrując wnioski o przyznanie pomocy społecznej, organ powinien brać pod uwagę zarówno cele tej pomocy określone w ustawie, jak i możliwości finansowe organu. Winien on uwzględniać sytuację ubiegającego się o przyznanie świadczenia, jego zaangażowanie w zakresie współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, jak i zakres pomocy udzielonej mu ze środków publicznych."

Z wyroku WSA w Lublinie z 17.05.2022 r. sygn. akt: II SA/Lu 136/22 wynika, że "poza obowiązkiem zbadania sytuacji materialnej skarżącego (art. 39 ust. 1 i 2 u.p.s. w zw. z art. 8 ust. 1 pkt 1 u.p.s.), organy pomocy społecznej każdorazowo zobowiązane są również do dokonania oceny własnych uprawnień, zasobów i możliwości wnioskodawcy (art. 2 ust. 1 u.p.s.), a także zweryfikowania, czy samodzielnie podejmuje on działania w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, w której się znajduje (art. 3 ust. 2 u.p.s.). Organ w każdym konkretnym przypadku zobowiązany jest ponadto rozważyć, czy rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy oraz ocenić, czy potrzeby osób korzystających z pomocy odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej (art. 3 ust. 3 i 4 u.p.s.)."

"Co do zasady ustawa o pomocy społecznej jest ukierunkowana na udzielanie wsparcia osobom rzeczywiście go potrzebującym. Nie dopuszcza ona wykorzystywania środków społecznych przez osoby, które mają możliwość zaspokojenia potrzeb życiowych z własnych środków, nie czynią tego jednak z własnej woli i wyboru. W tej sytuacji art. 11 ust. 2 u.p.s. daje możliwość m.in. odmowy udzielenia wsparcia takim świadczeniobiorcom, którzy nie podejmują współpracy z pracownikiem socjalnym. Zastosowanie tego uregulowania nie może być automatyczne, tzn. nie można być związane tylko i wyłącznie z niepodjęciem określonych czynności przez świadczeniobiorcę. Musi być poprzedzone ustaleniami mającymi wyjaśnić, co legło u podstaw takiego zachowania osoby. Analiza przepisu art. 11 ust. 2 u.p.s. prowadzi do wniosku, że brak współdziałania osoby z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny wiąże się z zachowaniem, u podstaw którego leży zła wola przejawiająca się w przekonaniu osoby ubiegającej się o pomoc bądź z niej korzystającej, że i tak organ pomocy społecznej jest obowiązany udzielić tej pomocy. Ponadto współdziałanie może być zupełnie inaczej pojmowane przez świadczeniobiorcę i organ; nieudolność, nieporadność czy ograniczona zdolność percepcji świadczeniobiorcy powinna być jednak wyraźnie oddzielona od postawy roszczeniowej lub pozorującej współdziałanie" (wyrok WSA w Gliwicach z 14.11.2022 r. sygn. akt: II SA/Gl 1113/22).

W przepisie art. 11 ust. 2 u.p.s. ustawodawca postanowił, że brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym (...) mogą stanowić podstawę do ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia, odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Ustosunkowując się do zarzutów skargi, należy stwierdzić, że skarżąca ponownie powiela bezzasadne skargi, na które Rada udzielała już jej wielokrotnie odpowiedzi. Skarżąca w dalszym ciągu pomawia i zniesławia funkcjonariuszy publicznych jakimi są pracownicy M-GOPS. Ta powtarzająca się ciągle sytuacja nie może nadal trwać i w przypadku dalszego pisania przez skarżącą skarg, w których będzie kontynuować pomawianie i zniesławianie funkcjonariuszy publicznych, Rada zawiadomi Prokuraturę o popełnieniu przestępstwa z wnioskiem o ściganie z urzędu. Stosownie do art. 121 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901ze zm.) pracownikowi socjalnemu przysługuje ochrona prawna przewidziana dla funkcjonariuszy publicznych.

Ponownie Rada przypomina, że pomoc przyznawana na gruncie ustawy o pomocy społecznej - bez względu na jej rodzaj - ma charakter jedynie przejściowy, czasowy i zakłada wykształcenie

odpowiednich postaw u osób z niej korzystających, w celu pokonania życiowych trudności. Nie ma ona w żadnym wypadku zamieniać się w stałe i jedyne źródło utrzymania dla osób o nią występujących, niezależnie od ich sytuacji życiowej (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 czerwca 2020 r. sygn. akt: II SA/Go 853/19). Rolą pomocy społecznej nie jest bowiem stałe dostarczanie obywatelom środków utrzymania ani pokrywanie wszelkich wydatków przez nich ponoszonych (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 25 czerwca 2020 r. sygn. akt: II SA/Po 1017/19). Rolą pomocy społecznej nie jest również zapewnienie dożywotniego utrzymania bądź podwyższenia istniejącego niskiego dochodu. Należy ponownie przypomnieć skarżącej, że działania Dyrektora i pracownika M-GOPS były prawidłowe i zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, należy uznać, że zarzuty zawarte w przedmiotowej skardze są bezzasadne.

Niniejsza uchwała stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi w rozumieniu art. 237 § 3 w zw. z art. 238 § 1 k.p.a. Jak stanowi art. 239 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, w przypadku, gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżąca ponowi skargę bez wskazania nowych okoliczności - organ właściwy do jej rozpatrzenia, czyli Rada może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy - bez zawiadamiania skarżącej.

Uzasadnienie

Dnia 03.07.2023 r. za pośrednictwem skrzynki mailowej Urzędu Miasta i Gminy Wronki do Burmistrza Miasta i Gminy Wronki wpłynęła ponowna skarga mieszkanki gminy Wronki na działalność Dyrektora Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wronkach i pracownika tego ośrodka.

Zgodnie z art. 229 pkt 3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrzenia skargi, to wówczas Rada jest organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

W myśl § 84 ust. 1 i 3 statutu Miasta i Gminy Wronki (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2023 r. poz. 4876) *Komisja Skarg, Wniosków i Petycji* rozpatruje wstępnie *skargi* na działania Burmistrza i gminnych jednostek organizacyjnych oraz wnioski i petycje składane przez obywateli. *Komisja* opracowuje wstępny projekt uchwały w sprawie, która była przedmiotem jej działalności, a ostateczną decyzję w sprawie *skarg*, wniosków i petycji podejmuje Rada w formie uchwały.

Uzasadnienie faktyczne i prawne rozpatrzenia skargi stanowi załącznik do projektu uchwały.